

Mas tednik

Koroški

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 — Verlagpostamt Klagenfurt 2.

Če potrebujete apno, ga še danes naročite pri zastopniku

Jožefu Blažej

LETINA, pošta Šmilhel pri Pliberku
Na željo takojšnja dostava na dom!

LETO XV. / ŠTEVILKA 35

CELOVEC, DNE 2. SEPTEMBRA 1965

CENA 2.— SILINGA

Za Avstrijo in Slovence važna obletnica

Dr. Valentin Inzko, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev

13. maja 1965 je minilo pet let, odkar je bil na Dunaju pod predsedstvom zunanjega ministra dr. Kreiskega prvi sestanek s predstavniki koroških Slovencev, ki so se ga udeležili prvič tudi predstavniki vseh v koroški deželni vladi zastopanih političnih strank ter visoki uradniki avstrijskega zunanjega ministrstva. Ta v Evropi edinstveni način reševanja manjšinskih vprašanj se je izkazal, to ob petletnici prvega uradnega srečanja vladnih predstavnikov z zastopniki koroških Slovencev z mirno vestjo lahko ugotovimo, tako za manjšino kot za Avstrijo kot zelo pozitiven. Kakor znano je bil vnešen v avstrijsko državno pogodbo iz leta 1955 tudi člen 7 s posebnimi pravicami za koroške Slovence in gradiščanske Hrvate.

V § 1 je zajeta s sledečim besedilom enakopravnost obeh manjšin: „Avstrijski državljani slovenske in hrvatske manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem uživajo iste pravice pod enakimi pogoji, kakor vsi drugi avstrijski državljani, vključno pravico do svojih lastnih organizacij, zborovanj in tiska v svojem lastnem jeziku.“

§ 2 vsebuje ureditev manjšinskega šolstva: „Avstrijski državljani slovenske in hrvatske manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem imajo pravico do osnovnega pouka v slovenskem ali hrvatskem jeziku in do sorazmernega števila lastnih srednjih šol; v tej zvezi bodo šolski učni načrti pregledani in bo ustanovljen oddelek šolske nadzorne oblasti za slovenske in hrvatske šole.“

V § 3 je zajeta enakopravnost slovenskega in hrvatskega jezika: „V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradiščanske in Štajerske s slovenskim, hrvatskim ali mešanim prebivalstvom je slovenski ali hrvatski jezik dopuščen kot uradni jezik dodatno k nemškemu. V takih okrajih bodo označbe in napisi topografskega značaja prav tako v slovenski in nemščini.“

§ 4 člena 7 govori o naši udeležbi na kulturnem, upravnem in sodnem ustroju: „Avstrijski državljani slovenske in hrvatske manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem so udeleženi v kulturnih, upravnih in sodnih ustanovah v teh pokrajinah pod enakimi pogoji kakor drugi avstrijski državljani.“

§ 5 člena 7 pa določa zaščito etničnega značaja: „Dejavnost organizacij, ki merijo na to, da odvzamejo hrvaškemu ali slovenskemu prebivalstvu njegov značaj in pravice kot manjšine, se mora prepovedati.“

V zvezi z realizacijo člena 7 državne pogodbe sta predložila Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij zvezni vladni republik Avstrije 11. oktobra 1955 obširno spomenico, v kateri je bilo opozorjeno na žrtve avstrijskih državljanov slovenske narodnosti med drugo svetovno vojno. O načinu reševanja manjšinskih vprašanj pa je bilo v spomenici rečeno: „Mi smo občutili na lastnem telesu, da vsaka izključitev soodločanja narodne manjšine izkazuje napetosti, ki se jim je treba v splošnem interesu države, v interesu mirnega sožitja vseh narodov brezpogojno izogniti. Zato pričakujemo, da bo vlada v smislu naših predlogov reševala nakazana vprašanja in izdala zakone za izvajanje določil člena 7 državne pogodbe v duhu širokogrudnosti in tolerance v sporazumu z organizacijami koroških Slovencev.“

Medtem ko je prišlo med leti 1955 do 1960 le redkokdaj do kakega srečanja vladnih predstavnikov s koroškimi Slovenci ter so imeli predstavniki Slovencev po navadi le možnost oddajanja svojih vlog kakemu

višjemu uradniku tega ali drugega ministrstva oziroma zveznega kanclerja, se je to od leta 1960 dalje spremenilo.

Ze 8. novembra 1959 je napovedal zunanji minister dr. Kreisky predstavnikom koroških Slovencev v Celovcu, da namerava Avstrija rešiti vsa vprašanja, ki zadevajo Slovence, v sodelovanju s prizadeto manjšino kot zgled za reševanje južnotirolskega vprašanja. Dejal je, da bodo pri razgovorih pod predsedstvom zunanjega ministra navzoči predstavniki v koroški deželni vladi zastopanih strank, uradniki in pravniki ter zastopniki manjšine. Razgovori bodo enkrat v četrtletju, kasneje dvakrat v letu, nato pa vsako leto enkrat.

Dne 8. marca 1960 so se mudili predstavniki koroških Slovencev na Dunaju. Bili so sprejeti od zveznega kanclerja Raaba, podkanclerja dr. Pitermanna, pravosodnega ministra dr. Tschadeka in prosvetnega ministra dr. Drimmla. Vsem predstavnikom vlade je izročila slovenska delegacija naše zahteve in predloge v zvezi z realizacijo člena 7 državne pogodbe v obsežni spomenici in jih še posebej tolačila na tiskovni konferenci, katere se je udeležilo nad 30 avstrijskih in inozemskih časnikarjev. Med njimi so bili zastopniki velikih mednarodnih agencij. Na tiskovni konferenci, ki je trajala skoro dve uri, so se novinarji ravno v zvezi z južnotirolskim vprašanjem zelo zanimali za koroške prilike. Izrecno je bilo od naše strani poudarjeno tako pri razgovorih s predstavniki avstrijske vlade kot na tiskovni konferenci, da je vsakršna rešitev vprašanj, ki zadevajo slovensko manjšino, možna samo v sodelovanju z le-to. Zato smo pozdravili načrt zunanjega ministra dr. Kreiskega o ustanovitvi stalne komisije iz zastopnikov pristojnih vladnih predstavnikov in prizadete manjšine kot vzor za dobrohotno sodelovanje med vlado in manjšino ter izpovedali svojo pripravljenost, pri reševanju manjšinskih vprašanj lojalno in pozitivno sodelovati.

Temu je sledil 13. maja 1960 po dr. Kreisckem predvideni prvi razgovor v zunanjem ministrstvu. Razgovora so se udeležili poleg predstavnikov manjšine kot zastopnik SPÖ v deželni vladi tedanji deželni glavar Wedenig, za ÖVP tedanji deželni svetnik dr. Schleinzler, za FPÖ deželni svetnik Rader, bivši avstrijski veleposlanik v Beogradu Wodak ter kot zapisnikar uradnik zunanjega ministrstva dr. Schurz.

Temu srečanju je sledil ponoven razgovor 16. novembra 1960 na Dunaju, 25. maja 1961 v Celovcu, 7. februarja 1962 in 6. decembra 1963 zopet v zunanjem ministrstvu na Dunaju ter 11. marca 1965 v prostorih koroške deželne vlade v Celovcu.

Od 16. do 19. marca 1960 sta bila na uradnem obisku v Jugoslaviji zunanji minister republike Avstrije dr. Bruno Kreisky in državni sekretar za zunanje zadeve prof. dr. Franz Gschnitzer, med 24. in 27. novembrom 1960 pa je bil jugoslovanski zunanji minister Koča Popović na uradnem obisku na Dunaju. Dunajska „Die Furche“ je ob priliki obiska jugoslovanskega zunanjega ministra zapisala: „S pomladanskim obiskom ministra dr. Kreiskega v Beogradu se je začelo novo obdobje avstrijsko-jugoslovanskih odnosov. K medsebojnemu razumevanju in k tesnejšemu sodelovanju predvsem na gospodarskem področju bo sedanjí obisk ministra Popovića mnogo pripomogel. Pa tudi slovenska manjšina, ki je ostala v Avstriji, ji daje najlepšo priliko, da prav po njej naveže z Jugoslavijo tesne gospodarsko-kulturne zveze, ki bodo obema sosedoma velika korist. Iz tega dejstva pa sledi, da bo morala dati manjšini to, kar

ji pripada po pogodbah in po naravnem pravu.“

Ob zaključku jugoslovansko-avstrijskih razgovorov je bilo izdano sledeče skupno uradno poročilo: „Obe strani soglašata, da bo pripravljeno, ki je bila izražena s strani Avstrije, da izpolni določbe člena 7 državne pogodbe glede manjšin, omogočila doseči vsestransko zadovoljivo rešitev tega vprašanja in da bodo manjšine tako postale element za pospeševanje odnošajev dobre sosedstva.“

Popovičev obisk na Dunaju je imel za posledico tesnejše sodelovanje med Avstrijo in Jugoslavijo na gospodarskem in kulturnem področju. Prosvetni minister dr. Drimmel je nekaj dni po državnem obisku jugoslovanskega sekretarja v zunanjem ministrstvu izjavil pred novinarji, da so razgovori med obiskom Koče Popovića omogočili ojačanje kulturnih odnosov med obema državama. Ti odnosi so bili že doslej plodonosni, zdaj pa so se odprle nove perspektive. Začela se je že izmenjava vseučilišnih profesorjev med dunajsko in graško univerzo ter jugoslovanskimi visokimi šolami. Kmalu se bo začela akcija štipendij za avstrijske študente, ki hočejo študirati v Jugoslaviji in obratno. V načrtu je gostovanje reprezentativnega avstrijskega gledališča v Jugoslaviji. Tudi na likovnem in glasbenem področju je pričakovati živahnejšo izmenjavo. Predvsem pa vlada na avstrijski strani zanimanje za jugoslovansko moderno umetnost. Hkrati je najavil dr. Drimmel ustanovitev avstrijskega kulturnega inštituta v Beogradu.

Atentat na Južnem Tirolskem

Trezne izjave državnikov

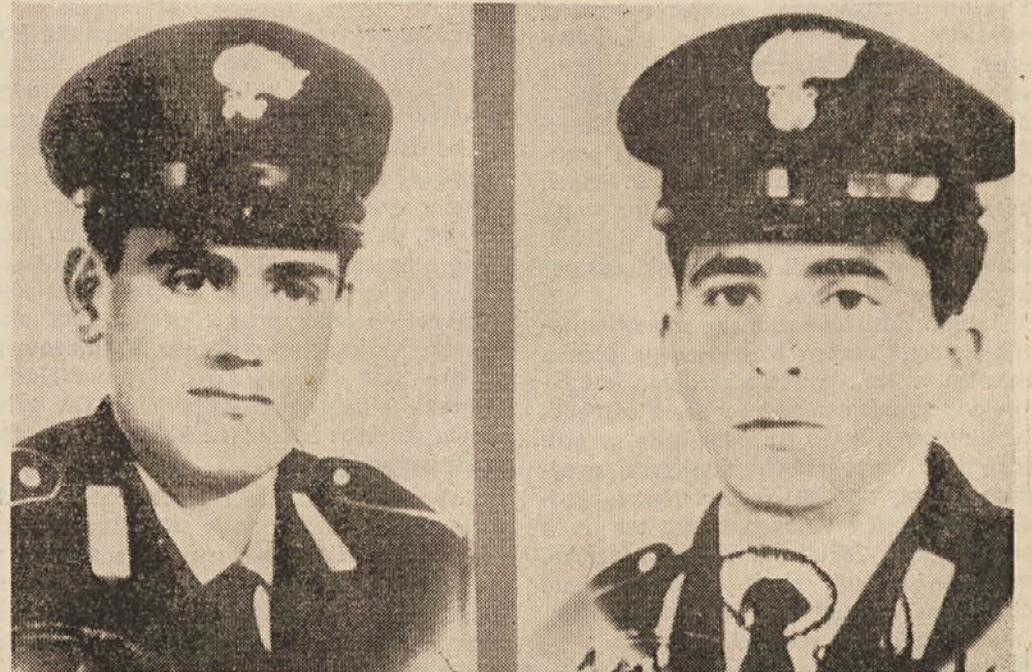
V vasi Sesu v Pustriški dolini sta bila umorjena dva italijanska orožnika. Dogodek je povzročil tako v Italiji kot v Avstriji veliko ogorčenje. Avstrijski kancler dr. Klaus je poslal predsedniku Italije Moru brzojavko s sledečim besedilom:

„Z najglobljim presenečenjem sem danes zvedel za nezlasliani atentat proti italijanskim orožnikom in za smrt vaših sorojakov. Jaz sem tembolj prizadet, ker so se na Južnem Tirolskem v zadnjih mesecih pokazali ugodni znaki za pomiritev, ki jo vsi zelo goreče želimo za plodno nadaljevanje pogajanj in razgovorov. Prosim vas, gospod predsednik, da sprejmete izraze moje ga najglobljega obžalovanja zaradi tega naj-

novejšega neodgovornega dejanja jalovega teronja.“

Predsednik italijanske vlade Moro pa je izjavil pred novinarji: „V tem trenutku žalosti in solidarnosti niso primerne politične ocene. Omejujem se samo na besede: da bo Italija nadaljevala s svojo politiko čvrste zaščite nacionalnih interesov in jamstva mirnega sožitja ter — v pogojih polne dostojnosti — pravičnega razvoja jezikovnih skupin v pokrajini Bozen“, je dejal predsednik vlade.

Po zadnjih vesteh je slišati, da so izvedli atentat štirje južnotirolski mladostniki, med njimi Josef Steger in Heinrich Oberlechner, ki ju pa doslej še niso mogli slediti. Italijanska policija jih išče kot zane teroriste že od leta 1961 dalje.

Po nedolžnem umorjena: Luigi di Gennaro (24 let) in Palmerio Arrini (26 let).

Dr. Theodor Veiter:

Völker im Volke Österreichs

(Nadaljevanje)

Sprach-, aber nicht Volksgruppe

Es ist nun hinreichend geklärt, daß es keine windische Sprache gibt (sowenig wie zum Beispiel eine vorarlbergisch-alemannische, obwohl der Vorarlberger alemannische Dialekt sich von Hochdeutschen weit stärker unterscheidet als das Kärntner Windische vom Hochslowenischen), und die führenden deutschen Sprachforscher Kärntens haben das klar genug immer wieder gesagt¹⁷. Es steht auch fest, daß es kein windisches Volk im ethnischen Sinne gibt. Allerdings ist damit nicht gesagt, ob die Windischen, unter denen man heute Angehörige der Kärntner Dialektform der slowenischen Sprache zu verstehen hat, etwa dem slowenischen Volk angehören. Noch 1920 war es unbedenklich, dies zu bejahen, und die ganze Propaganda in Kärnten unterstrich ja, daß ein sehr großer Prozentsatz der Slowenen damals für Österreich stimmte. Hätte es ein eigenes windisches Volk gegeben, so wäre diese Argumentation, die 1945 bis 1947 wiederum eine ganz entscheidende Rolle bei der Abwehr der jugoslawischen Gebietsansprüche spielte, in sich widersprüchlich und unverwendbar gewesen¹⁸. Aber: Jahrzehnte dieses Einhämmerns des Unterschiedes zwischen den „heimatstreuen“ Windischen und den dazu in Gegensatz stehenden Nationalslowenen haben doch zum Ergebnis, daß heute jene, die sich betont als Windische bezeichnen und die Bezeichnung „Slowene(n)“ ablehnen, nicht ohne weiteres mehr der slowenischen Volksgruppe, sondern nur noch der slowenischer Sprachgruppe zuzurechnen sind.

Schwebendes Volkstum

Unter dem Gesichtspunkt der Volkszugehörigkeit sind sie entweder — wie die zahlenmäßig minimalen Angehörigen des „Bundes der Windischen“, der politisch der OeVP und der FPÖ mit verteilten Rollen anhängt — zu Angehörigen des Mehrheitsvolkes geworden oder aber sie stehen noch zwischen der Völkern. Hiefür hat die Volkswissenschaft schon vor langem den Begriff „schwebendes Volkstum“ ausgebildet und auch die Windischen, deren Existenz zu leugnen falsch wäre, da sie sich ja selbst so bezeichnen und sehen, gehören dem „schwebenden Volkstum“ zu. Vergleichsbeispiele liefern heute der Elsaß, die Flamen in Nordwestfrankreich, vielleicht auch die „Speckdänen“ und die Luxemburger, während in der Vergangenheit das slowakische Oberungarn das Paradigma lieferte. Da die „Windischen“ eine politische Minderheit darstellen (als Mittel zur Reduzierung des volksbewußten Slowenentums), sind sie aber nicht nur potentielle Angehörige des Mehrheitsvolkes (sobald sie die slowenische Haus- und Familiensprache aufgeben), sondern ebenso sehr auch der slowenischen Volksgruppe. Am Tage einer Gebietsabtretung wären sie schon sicher Slowenen.

Eine Lanze für die Windischen

In jüngster Zeit hat sich allerdings die Stimme eines deutschsprachigen Kärntners, also eines Anonymus (was oft zu Bedenken Anlaß gibt) erhoben, die unter Ablehnung des deutschnationalen Denkens bei gleichzeitiger Bejahung und Glorifizierung der Partisanen in Kärnten und Krain gegen die Nationalslowenen zu Felde zieht und für die Windisch-Theorie eine Lanze bricht: „Die Minderheitenfrage Kärntens“ in der Monatsschrift „Der österreichische Standpunkt“¹⁹. Darin werden bei höchst einseitiger Literaturschau die volksbewußten Slowenen als „Miniationalisten“ bezeichnet und wird gesagt, daß 40.000 „Windische“ fast nur noch deutsch sprächen, also gar keine Slowenen mehr seien. Die Mißverständnisse und heftigen Diskussionen, die um eine Publikation des katholischen Mainzer Universitätsprofessors Doktor Anton Hilckman, eines bekannten Minderheitenfachmannes, der aber in der Kärntner Windischen-Frage es wohl am nötigen Respekt vor dem Generalvikar der Diözese Gurk-Klagenfurt fehlen ließ, entstanden sind²⁰, zeigen, daß man mit polemischen Darstellungen zum Windischen-Problem nichts Brauchbares beitragen kann. Dieses Problem ist die Quelle allen Mißbehagens und kann nur von der Volks- und Sprach-

wissenschaft, nicht von der Politik her gelöst werden. Es ist daher zur Zeit unlösbar, da die deutschnationalen Kreise Kärntens in den Windischen Janitscharen sehen, während die Nationalslowenen in ihnen potentielle Nationalslowenen erblicken, die es zurückzugewinnen gelte.

Brücken werden geschlagen

Die Wirklichkeit ist heute — im Gegensatz zu einer erst 35 Jahre zurückliegenden Zeit — so, daß die Windischen eine politische Realität, aber unzweifelhaft Sprachslowenen sind, wie etwa 98 Prozent Österreicher sich zur deutschen Muttersprache bekennen. Volkstumsmäßig sind die Windischen „schwebendes Volkstum“, also gewissermaßen auf dem Wege vom Slowenentum zum deutschen Sprach- und Kulturvolk Kärntens. Eine altösterreichischer — Überlieferung entsprechende Volkspolitik in Kärnten würde sich freilich im Sinne der Erhaltung echter Volksbrücken bemühen, diesen Übergang des Teiles des slowenischen Sprachvolkes, der sich als „Windische“ bezeichnet, hinweg vom Slowenentum nicht zu begünstigen, sondern vielmehr möglichst zu inhibieren, wie man dies zum Beispiel in der Schweiz tut²¹. Statt dessen läßt man wirklich keine Gelegenheit ungenutzt, um die (National-) Slowenen zu diskriminieren.

So ist das Problem der Windischen, nach slowenischer Auffassung ein „Volk aus der Retorte“, nach mancher deutschkärntnerischer aber ein Beispiel des Falles „einsprachiger Kulturdeutscher“²², außerordentlich schwer zu lösen.

Da nach herkömmlichen minderheitenrechtlichen Grundsätzen der Völkerbundära nur jene Minderheiten Anspruch auf besondere Schutzbestimmungen haben, die eine „quantité considérable“, also an Zahl beachtlich sind, spielt die Minderheitenstatistik nahezu überall eine große Rolle. Im allgemeinen hat man nach den Minderheitenschutzverträgen der Völkerbundära als maßgebend einen Hundertsatz von 20 Prozent, nur in sehr seltenen Fällen von 30 Prozent angesehen, während für das Kärntner Gerichtssprachengesetz von 10 Prozent ausgegangen wurde und in Finnland 7 beziehungsweise 5 Prozent als ausreichend für die Schaffung eines Minderheitenschutzes gelten²³. Dieses reine Zahlendenken birgt sehr große Gefahren für die Minderheit in sich, vor allem dann, wenn der Prozentsatz knapp um die gesetzliche Mindestgrenze herum oszilliert. Andererseits können reine Volkstumssplitter keine Förderungsmaßnahmen erwarten. Es wird daher wohl stets von Fall zu Fall und von Land zu Land nach verschiedenen Regelungen gesucht werden müssen.

Im Minderheitenrecht gibt es keine generellen Patentlösungen. Für den besonderen Fall Kärntens wird man wohl zu einem kombinierten System greifen müssen. Einerseits wird ein Gebiet, nämlich das sogenannte „gemischtsprachige Gebiet“ Südkärntens, als historischer Lebensraum („angestammte Heimat“) deutschsprachiger und slowenischer Kärntner den äußeren Rahmen abzugeben haben. Er ist nahezu gleich jenem Gebiet, in welchem 1961 eine Sprachzählung durchgeführt wurde (ganzer politischer Bezirk Völkermarkt und Teile der politischen Bezirke Villach-Land, Klagenfurt-Land und Hermagor). Dieses Gebiet deckt sich nicht völlig mit dem Sprachzählgebiet der Zählung 1939²⁴. Für diese Region wird man wohl einen Minderheitenschutz verlangen können, solange darin insgesamt noch mehr als 5 Prozent der slawischen Sprachgruppe angehören. Für die einzelnen Gerichtsbezirke mag die Grenze mit 10 Prozent angemessen sein, während für die Gemeinden auch ein höherer Prozentsatz (etwa 20 Prozent) in Betracht kommen mag. Insoweit das österreichische Nationalitätenrecht Sprachenrecht ist — und das ist weitgehend der Fall, besonders im Bereiche der Gerichtssprache und der (bisher noch nicht geregelten) Verwaltungssprache —, kommt für die Hundertsatzermittlung nur eine Addition der Volkszählungsergebnisse aller Varianten, in denen „windisch“ oder „slowenisch“ vorkommt, in Betracht. Dies ist die logische Schlußfolgerung aus der Tatsache, daß es eine windische Sprache ebensowenig gibt wie ein windisches Volk.

Doppelsprachig wie im Burgenland

Man wird also überall dort, wo es auf die Ermittlung der Angehörigen der slowenischen Sprachminderheit ankommt, „windisch“ mit „slowenisch“ gleichzusetzen haben. Für Kärnten gilt so gut wie für das Burgenland, daß jeder, der sich in welcher Variante auch immer als der Umgangssprache nach doppelsprachig bezeichnet, auch in der Variante „deutsch/slowenisch“ oder „deutsch/windisch“, der Sprachminderheit zuzurechnen ist, denn niemand würde sich wenigstens in der Variante der Doppelsprachigkeit als zur Sprachminderheit gehörig bezeichnen, wenn er ihr nicht tatsächlich angehörte. Dazu ist der Sog und das Sozialprestige der deutschen Sprache ja viel zu groß. Ob und inwieweit mit diesem Sprachzugehörigkeitsbekenntnis auch ein Bekenntnis zum slowenischen Volk verbunden ist, ist eine andere Frage. Dort kann das Sprachbekenntnis „windisch“ ohne weiteres als Absage an die Zugehörigkeit zum (nationalen) Slowenentum gemeint sein.

Wer die Verhältnisse in den einzelnen Dörfern kennt, wird allerdings diesbezüglich sehr mißtrauisch sein, wenn man für Gemeinden, wie Zell (Karawanken), Moos (heute bei Bleiburg), Vellach oder Oberdörfel, eine relativ große Zahl von Personen ausgewiesen findet, die nicht „slowenisch“, sondern „windisch“ in irgendeiner Variante als Umgangssprache angegeben haben. Denn diese Gemeinden sind auch heute noch unzweifelhaft so gut wie rein slowenisch im volksbewußten (etwas schief und atavistisch gerne so genannten („nationalen“) Sinne des Wortes.

¹⁷ In dem erwähnten Wörterbuch des Grenz- und Auslandsdeutschums, Bd. III. Vgl. auch die sicher unverdächtige Feststellung aus der Feder des angesehenen Kärntner Abwehrkampfoffiziers F. X. Kohla in dem Werk des OKH über die Kärntner Abwehrkämpfe, Bd. II, Seite V, Fußnote 1: „Windische“ heißen die in Kärnten und in der Steiermark wohnenden Slowenen.

¹⁸ Bemerkenswerterweise kennt die slowenische Sprache, die man hierfür wohl allein als maßgebend ansehen kann, auch ihr windischer Dialekt in Kärnten, nicht den Ausdruck „windisch“, sondern nur „slowenisch“, auch wo im Deutschen „windisch“ steht (Slovenji Gradec für Windisch-Graz, Slovenji Plajberk für Windisch-Bleiberg usw.). Vgl. hierzu die wichtige Schrift von Lojze Ude, Teorija o vindišarjih-„Windische“, Klagenfurt-Ferlach, 1956.

¹⁹ Heft 7/8, Juli/August 1965, Ss. 4–7.

²⁰ Anton Hilckman, Ein heißes Eisen. Zu den Sorgen der slowenischen Volksgruppe in Kärnten, in: „Begegnung“, Köln, Jahrgang 1963, Nr. 10, Ss. 271–276, mit „Antwort des bischöflichen Gurker Ordinariates in Klagenfurt“ in „Begegnung“, Jg. 1964, Nr. 9 und 10, und „Entgegnung“ von Anton Hilckman dazu in derselben Ausgabe. — Dazu die nicht minder heftige, auch nicht viel ergiebigere Kontroverse in „Österreichische Lehrerzeitung“, St. Pölten (Hippolyt-Verlag), Nr. 11/1964 (Nachdruck eines Aufsatzes zum Hilckman-Streit aus „Das Menschenrecht“, Wien, Jg. 1964, Nr. 3 bis 4), und in Nr. 3, Jg. 1965.

²¹ Cyril Hegnauer, Das Sprachenrecht der Schweiz, Zürich, 1947.

²² Max Hildebert Boehm, Das eigenständige Volk, 2. Aufl., Darmstadt (Verlag Wissenschaftliche Buchgesellschaft), 1965; Theodor Veiter, Nationale Autonomie, Wien (Braumüller), 1938 (mit manchen heute nicht mehr aufrechterhaltenen Thesen); Christian v. Imhoff, Imperialismus oder völkische Politik, Berlin (H. v. Hugo), 1937; Helfried Pfeifer, Das Recht der nationalen Minderheiten in Österreich, München, 1960 (Bd. VIII, „Ostdeutsche Wissenschaft“).

²³ Ragnar Meinander, The Status of the linguistic minorities in Finland, in: 22 Europa Ethnica 1965, H. 1, Ss. 2 ff.

²⁴ 1939 erfolgte die Sprachzählung für den ganzen Landkreis Völkermarkt (wie heute auch), für den weitaus größten Teil des Landkreises Hermagor, für die zur ehemaligen Abstammungszone B gehörigen Gemeinden der Landkreise Klagenfurt-Land, Villach-Land und St. Veit/Gl. und auch für die Stadtkreise Klagenfurt und Villach. Letztere drei heutigen politischen Bezirke werden nicht mehr in die Sprachzählung einbezogen, was für die beiden Städte mit eigenem Statut zu Recht so gehandhabt wird, da dort keine bodenständigen Slowenen leben und auch nie gelebt haben, obwohl natürlich Klagenfurt Landeshauptstadt auch für die Slowenen und Sitz der wichtigsten Organisationen ist.

(Dalje prihodnjic)

Ali smo že koncilskega duha?

Četrto zasedanje vesoljnega zbora se začne v septembru. — Nekaj misli znanega učenjaka, dominikanskega patra. — Yves Congar.

„To je človek, ki je morda največ storil za sedanji koncil,“ tako se je izrazil o njem papež Pavel VI. Congar je dominikanec in sedaj star 60 let. Nekaj njegovih misli o našem katolicizmu.

„Naša Cerkev, naša katoliška Cerkev, ni dovolj učinkovita v svojem katolicizmu (univerzalnosti), odnosno, udejstvuje ga na nepopoln način. To je poglaviti vzrok razcepljenosti med krščanskimi narodi. Naši vidni in otipljivi vesoljnosti primanjkuje ono, kar so naši ločeni bratje vzeli iz Cerkve in ustvarili izven našega kroga. Po neki živi, skrivnostni komunikaciji spoznavamo, da je vse ono, kar je čistega in pristno krščanskega pri naših ločenih bratih, last Cerkve. Po ločitvi sta se oblikovali dve različni duhovni in kulturni skupini. Velik del človeštva je v njih našel svoje oblike krščanstva in svoj religiozni izraz izven naše skupnosti.“

Rusija je pravoslavna, a skandinavске zemlje protestantske. Spričo tega pogršamo v Cerkvi slovanskega in nordijskega izraza... Med njimi se vrednote izražajo

na določen način, ki ga pri romanskih in anglosaških narodih ne najdemo.

Cerkev je ena, četudi bi zaradi razkola izgubila precejšen del svojih članov, moramo pa priznati, da je zaradi razcepljenosti kristjanov njeno katolištvo (univerzalnost) manj učinkovito.“

„V zgodovini nastopajo obdobja, ko pride na svetlo, kar je bilo prikrita. Prepričan sem, da sedaj preživljamo tako obdobje. Tu di sedaj se vrše čudeži in mi smo jim priče. Protestantski redovniki iz Taizé so tako čudo. Sekretariat za zedinjenje in sam kardinal Bea so pravi čudeži. Čeprav so ti čudeži samo v človeških razmerah, pa predstavljajo, ako jih presojava v luči vere, brez dvoma velike čase v zgodovini odrešenja.“

Ekumenizem potrebuje časa. Delo za zedinjenje zahteva potrpežljivosti. Dkor je bil poldican k temu delu, mora vedeti, da se bo zavleklo skozi več generacij. Delo se razvija v počasnem procesu notranjega preoblikovanja vsake krščanske verske skupnosti, vključno katoliško Cerkev.“

CORTINA - CORSAIRE

Sintschnig

KLAGENFURT
Südbahngürtel 8, Tel. 53-20

Priporočamo vam posebno še naš novi
Cortina-Corsaire!

OBČINA PLIBERK - BLEIBURG VABI, DA OBIŠČETE

Pliberški sejem

4. do 6. septembra 1965

Vsak obiskovalec
Pliberškega sejma
bo pil
Schloßbräu
pivo!

ŽELEZNINO —
PEČI, ŠTEDILNIKE
NA DRVA, PREMOG, OLJE, PLIN IN TOK —
TALNE OBLOGE (BODENBELAG)
TELEVIZIJSKE APARATE, RADIO APARATE
KMETIJSKE STROJE, BARVE IN ŠIPE

Vse „Joka“ izdelke

Vam dobavlja najugodnejše

Podjunska trgovska družba - bratje

RUTAR & Co., Dobrla ves Telefon 220

Obiščite tudi **GOSTILNO - HOTEL RUTAR**
V DOBRLI VESI ob Kapelški cesti • Telefon 04236-281

Obiščite nas ob PLIBERSKEM SEJMU

Gasthof-Fleischauerei

FRANZ SCHWARZL

BLEIBURG — PLIBERK
10.-Oktober-Straße 20, telefon 315
DOBRA JEDAČA IN PIJAČA

Kmetje, vaša nakupovalnica je **Kmečka gospodarska zadruga Pliberk**
Zadruga prodaja po ugodnih pogojih vse kmetijske stroje, orodje, semena, ostale
potrebščine. — Kupuje žita in druge kmetijske pridelke.

Domači denarni hranilni in kreditni zavod je

Hranilnica in posojilnica Pliberk

Živinorejska zadruga za Libuče in okolico

Živinorejska zadruga se prizadeva za napredek naše živinoreje.

- ◇ TISKARNA
- ◇ KLIŠARNA
- ◇ PAPIRNICA

R. Ritter

CELOVEC — KLAGENFURT
Burggasse 8 — Telefon 21-08

Dolfej Blažej

OBIŠČITE MOJO STOJNICO

RAZSTAVLJAM TUDI LETOS NA PLIBERSKEM SEJMU

Obiščite ob času PLIBERSKEGA
SEJMA priljubljeno izletno točko

Petzenkönig

(Fam. NEUBERSCH)

Gostiina in
tujske sobe

FEISTRITZ — BISTRICA pri Pliberku
Telefon 04235 — 287

Električne napeljave, hišne instalacije, stre-
loводе, popravila in navijanje motorjev vam
oskrbi najboljše, najceneje

Elektro-trgovina
HOLLAUF

PLIBERK - BLEIBURG

Vse poljedelske stroje,
vse za gospodinjstvo
ugodno in na obroke
Vam nudi trdka

HANS WERNIG

KLAGENFURT
Paulitschgasse (Prosenhof)

KADAR POTUJEMO, OBIŠČIMO

gostilno Jamnig

V GONOVECAH PRI PLIBERKU

DOBRA KUHINJA • TUJSKE SOBE
AVTOMATICNO KEGLJIŠČE
VELIKA IZBIRA DOBRIH PIJAČ
CENE SOLIDNE!
(BENCINSKA ČRPALKA)

STAVBENO IN POHIŠTVENO MIZARSTVO

Johann Drabesch

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM

se priporoča naročnikom — Izdelava
kvalitetna — Cene zmerne

Velika izbira

perila in biaga

pri

L. Mañcec

Klagenfurt, Alter Platz 35

Strokovna trgovina za umetne cvetlice, mirte in
damske klobuke

Grinzel

KLAGENFURT, Alter Platz 34

KLJUČAVNICARSTVO

BENCINSKA ČRPALKA

POLJEDELSKI STROJI —

PRODAJA IN POPRAVLJA

**KARL
KOTSCHNIG**

St. Michael bei Bleiburg

Šmihel pri Pliberku

Telefon 34-1-01

Že nad 100 let pomeni Pfaff izredno kvaliteto in storilnost, zato tudi vi zaupajte v Pfaff •
Pri nas dobite brezplačne nasvete • Prirejamo brezplačne šivalne tečaje • Najboljša oskr-
bovalna služba • Velika zaloga domačih delov • Rabljeni šivalni stroji vedno na-
prodaj!

VAŠA PFAFF-STROKOVNA TRGOVINA

Josef Mondre

Klagenfurt - Celovec, 10.-Oktober-Straße 22
Tel. 71-1-87

z veseljem pričakuje vaš obisk • Dajte nam svoj naslov in vam bomo sporočili, kdaj in kje
bo najbližji Pfaff-šivalni tečaj.

Obiščite naše podružnice po celi Koroški

NUDIMO VAM VSE, OD ŽIVIL IN TEKSTILNEGA BLAGA PA
DO NAJMODERNEJŠEGA POHIŠTVA

Ljudje današnjega časa hodijo kupovat v **KONSUM**

VOKSWAGEN

1600 TL

na ogled in za poskusne vožnje

Autohaus KNOCH & Co.

KLAGENFURT, Priesterhausgasse 6
Villacher Straße 213

TELEFON 37-21

STUAG

Straßen- und Tiefbauunternehmung AG,
Filiale Graz für Steiermark und Kärnten,
Bauleitung Völkermarkt, Ludwig-Hülgerth-Straße 2.

Gradbeno podjetje za ceste in talne gradnje d. d.
Podružnica v Gradcu (za Štajersko in Koroško)
Gradbeno vodstvo v Velikovcu, Ludwig-Hülgerth-Str. 2

TIEF-, BRÜCKEN-, STRASSEN- und WASSERBEHALTERBAU

Erhard Mörtl & Co.

BAUGES. m. b. H.

Wolfsberg Tel. 28 82

Filiale: Bleiburg, Tel. 297

Podjetje

**ERBESCHNIG-
RÖHRS**

TOVARNA BETONA

Velikovec - Völkermarkt

- BETONSKI KAMNI
- GRADBENI MATERIAL
- TERAZZO

Podjetje FRIEDRICH KRAUT

LASTNIK **ERHARD KRAUT**

Bistrica pri Pliberku
Feistritz bei Bleiburg

SÄGEWERK - HOLZHANDEL
ŽAGA - LESNA TRGOVINA

Gutsgasthof „Pelzendiele“
Gostilna kmetijskega posestva
Berggasthof „Siebenhütten“
Planinska gostilna

Izdelujemo zidno ter
stropno opeko, klin-
ker, plošče za tla ter
svinjska korita.

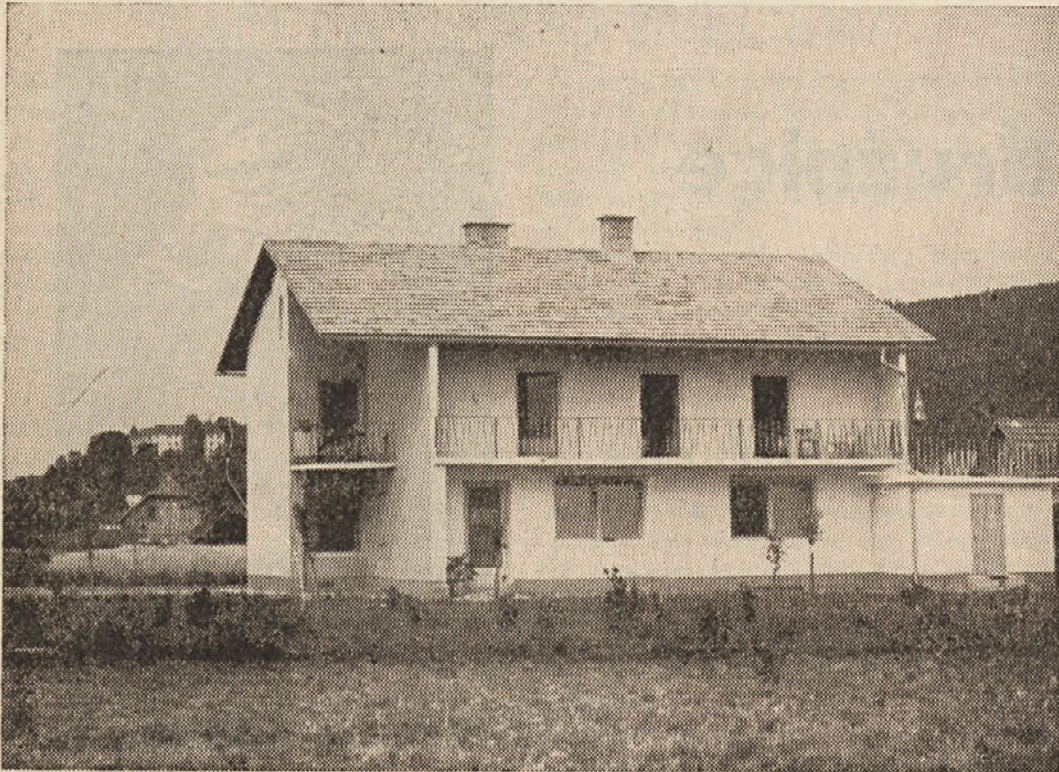
OPEKARNA

Dipl. inž.

E. Unger-Ullmann

VÖLKERMARKT, TEL. 449

Vsem našim naročnikom lista toplo priporočamo domačo tvrdko!

Domačin se priporoča

Kdo bi si pred tridesetimi leti mislil, kakšen povdign bo Pliberk doživel?

Ko sem se pred nedavnim zopet peljal iz Celovca proti Pliberku, sem na poti proti mestu obstal, ko sem na desni strani pred menoj zagledal lepo nanovo zgrajeno hišo. Mislim in mislim, pa ne morem se spomniti, čigar stavba bi to bila. Vprašal sem neko deklico, kdo je lastnik te zgradbe in pove mi — ali da ne vem — da je to gospod Opetnik.

Takoj se odločim, da ga obiščem. Potrkam in takoj mi odpre g. Opetnik sam. Vidi se, da je g. čevljarški mojster vedno pri delu in le težko je dal kladivo iz rok, ki ga spremlja vedno skozi življenje, kakor pač to poklic zahteva. Vprašam ga, naj mi

pove nekaj o njegovi lepi stavbi ter o njegovem poklicu sploh. A glej ga, gospod mojster je že spet pri delu, reče mi, da mora nujno zgotoviti še več parov čevljev, kajti stranke že čakajo. „Ampak, če hočete“, mi je dejal gospod Opetnik v domači prijaznosti, „vas lahko popeljem h kuharici, ki vam bo vse pojasnila.“

Četudi ima tudi ta zelo veliko dela, mi je pripravljena odgovorjati na vsa vprašanja.

V pogovoru mi razjasni, potom kakšnih težav je nastala ta nova stavba, ki se dviga pred nami. Poroča mi, da je hiša dograjena za penzijo, a kaj, to je ja hotel, sem si zamislil, saj v celem Pliberku še nisem videl tako moderno opremljene stavbe.

Prosil sem jo, naj mi razkaže tudi sobe. Ko hodim po hodniku ter si hočem ogledati kako sobo, vidim, da so vse po vrsti zasedene. Samo eno sem še našel in še pri tisti so gostje isti dan odšli in za naslednji dan zopet pričakuje druge. Videl sem v sobi tekočo vodo, seveda toplo in mrzlo, saj brez tega si danes ne moremo več zamisliti nobenega gostišča.

Ko sem zopet zapustil hišo, sem videl, da je tudi za hišo ob vrtu mnogo dograjenega. So to garaže, saj večina gostov — predvsem iz inozemstva — pride z lastnimi avtomobili.

Je to lep uspeh Slovenca na našem dvojezičnem ozemlju, posebno še zato, ker je bil mojster sam, ko se je hiša zidala, težko bolan. Ko je prišel iz bolnice, je njegova zvesta žena občutila kar dva

bremena: Hiša se je morala dograditi in mož je težko bolan ležal v bolnici. In še eno priznanje moramo izreči Opetnikovi družini, in to je, da je vsa dela, ki so bila pri stavbi potrebna, dala domačim tvrdkam, kar se le zelo redko zgodi.

Prav sedaj, ko vedno več tujcev prihaja v našo lepo Podjuno, bodisi da hočejo na Peco v prelepi planinski raj ali pa da se hočejo kopati ob naših jezerih, vsem, prav vsem iz srca priporočamo PENZION OPETNIK pri PLIBERKU. Tudi za tiste, ki se pridejo kopati, je v današnjem motoriziranem času samo malenkost do katerega koroških jezer. Vsakemu tujcu in domačinu se nudi prav tako prelepa možnost, da napravi kratek izlet v sosednjo Slovenijo z najmanjšimi stroški. PENZION OPETNIK je oddaljen od meje samo kaka dva kilometra.

Svojim odjemalcem in znancem priporočamo

**Landwirtschaftliche Genossenschaft
Völkermarkt**

Kmetijska zadruga r. z. z o. j., Velikovec

Skladišče • Mlekarna • Žganjarna

Že od leta 1899 v službi kmetijstva!

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v našem listu!

Veletegovina s tekstilijami

MAX PLACH

KLAGENFURT - CELOVEC, 8.-Mai-Straße

**Adolf
Campidell**

SLIKAR, ZLATAR, KIPAR

Prevzemam

vsa popravila cerkva

Predelava

okroglih fabernakljev

KLAGENFURT,

Villacher Straße 213

Za osebni prevoz z avtobusi in prevoz tovorov s tovornimi avtomobili se priporoča

AVTOPODJETJE

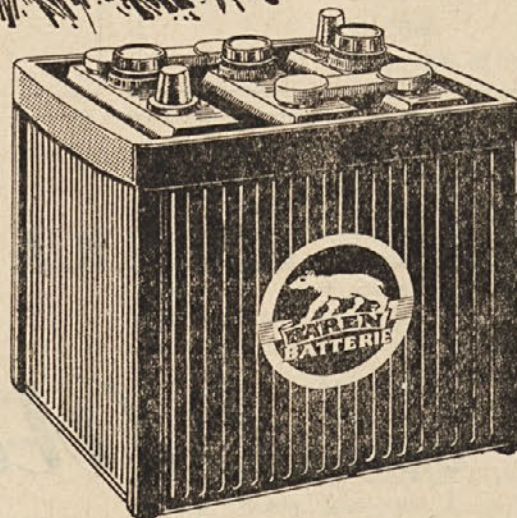
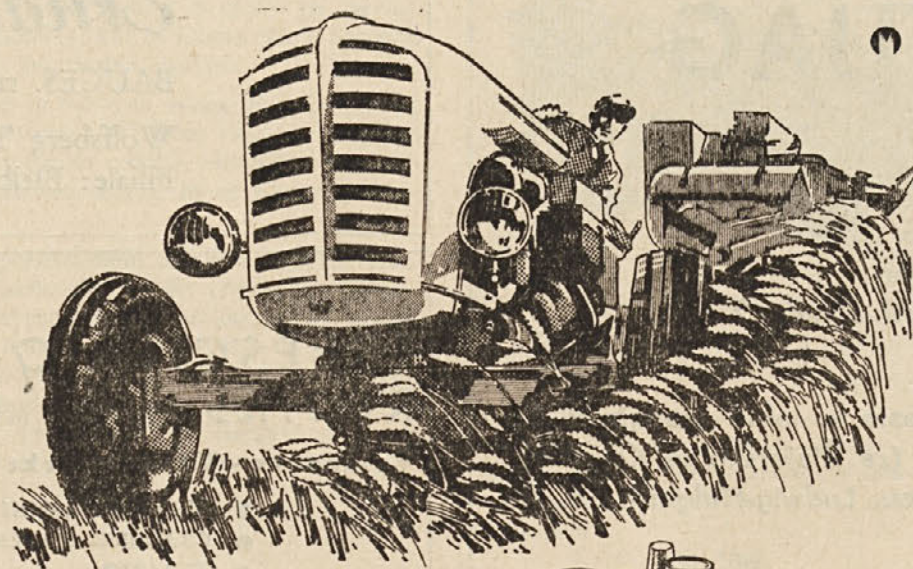
Štefan Sienčnik

DOBRLA VES - EBERNDORF
Telefon 219

Pri črpalki za bencin in trgovini z vsakovrstnimi vozili in potrebščinami za vozila postreže v zadovoljstvo vsem

Ljudmila Sienčnik

DOBRLA VES - EBERNDORF

**Bären-Batterie
Kundendienst
durch die
Fachwerkstätten**

**AKKUMULATORENFABRIK
DR. LEOPOLD JUNGFER**
FEISTRITZ IM ROSENTAL - KÄRNTEN

**Raiffeisenkasse
Bleiburg**

registrirana zadruga z o. j.

Menjalnica
Opravljamo vse
bančne posle

BLEIBURG — PLIBERK
Telefon 221

**VW-Werkstätte
und Fahrschule**

**Franz
Pogatschnigg**

VÖLKERMARKT

• ŠOLSKE TORBE
• AKTOVKE

Največja izbira
v specialni trgovini kovčkov
in torb

Mühlbacher

KLAGENFURT — CELOVEC
Rainerhof (Neuer Platz), tel. 50-45

Za ples in zabavo igra godba

Vino — kava — sendviči — pečene piške na ražnju

Robinson (Veseli Štajerci) iz Knittelfelda

na Pliberškem sejmu pri **BREZNIKU**

Vsem kmetom:

Pod najugodnejšimi pogoji Vam dostavljam vse kmetijske proizvode, tudi umetna gnojila in semena.

Zamenjujem moko za žito.

Fa. KARL FERRA

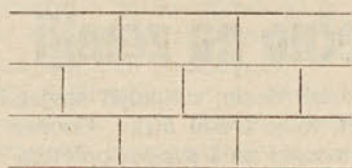
KMETIJSKI PROIZVODI PLIBERK-BLEIBURG PODRUŽNICA Postg. 13

Opekarna

PLIBERK - BLEIBURG

SIMON WOSCHANK

DRVEŠA VES PRI PLIBERKU
EBERSDORF BEI BLEIBURG

ZIDNA OPEKA
VOTLA KLADNA OPEKA (25 - 30)

Opeko dobavljamo na dom z lastnim obratnim tovornim avtomobilom

Trgovina Kraut PLIBERK

Naše posebne ponudbe ob Pliberškem sejmu:

4 poceni dnevi od 4.—7. septembra 1965

MIKADO RIO KAVA ½ kg vrečka	S 21.—	DAMSKÉ NOGAVICE IZ PERLONA „ERGEE“, 2 para	S 19.50
ČOKOLADA ZA KUHANJE 400 g	S 9.50	DAMSKÉ RAZTEGLJIVE FINE NOGAVICE, v dozi	S 12.90
AMERIŠKI žvečilni gumi, 6 kosov	S 2.50	DAMSKÉ HLAČNE NOGAVICE, raztegljive, v vseh barvah	S 44.—
ITALIJANSKI RIŽ, 1 kg vrečka	S 5.90	DAMSKI ORLON PULI, različ. barve	S 49.—
KEMIČNA PISALA, 4 komadov (etui)	S 5.—	VISOKOOVRATNI PULI za moške in dame	S 57.50
BRITVICE ZA BRITJE, znamke „Rotbart“, „Aufbau“, „Luxor“, 10 kom.	S 5.20	MOSKE SRAJCE, iz perlon, bele	S 75.—
MIRANDA-SPRAY za lase, vel. doza	S 19.—	PERLON DEŽNI PLAŠČI za moške in dame	S 159.—
PLASTIČNO VEDRO za 6 in 10 l	S 8.50	Električne BLAZINE ZA OGREVANJE POSTELJ, 1 leto garancije	S 95.—
BLAZINE za STOLE s plast. prevleko	S 5.90		
DAMSKÉ NOGAVICE IZ PERLONA			

Na sejmu nimamo stojnice! — Trgovina je odprta v času od 4. do 7. septembra vsak dan od 8 — 12. in od 14.—15. ure.

1925

1965

v službi kmetijstva in gozdarstva
CIRIL RUDOLF
KOLARSKI MOJSTER
Bistrica pri Pliberku

Obiščite ob Pliberškem sejmu URARSKEGA MOJSTRA

FRITZ NEDWED

PLIBERK — BLEIBURG
Telefon 227

Ure vseh vrst; zlati, srebrni in umetni okraski; vsakovrstni optični predmeti; foto-potrebščine. Dobavitelj očal bolniškim blagajnam

ŽELEZO • BARVE • GRADBENI MATERIAL

Ph. Zwick Pliberk - Bleiburg

Trgovina z mešanim blagom in tekstilijami z bogato izbiro — Zmerne cene

KUŠEJ TEREZIJA — FRANC

SMIHEL NAD PLIBERKOM

KROJAŠKI MOJSTER

Jernej Friedrich

SMIHEL NAD PLIBERKOM

- SE PRIPOROČA ZA IZDELAVO OBLEK
- RAZNE VRSTE BLAGA NA ZALOGI
- CENE SOLIDNE!

Brata OPETNIK PLIBERK

Krojač Čevljar

Velika zaloga najfinejšega blaga. Velika zaloga trpežnih in luksuznih čevljev po zelo ugodnih cenah. — Solidna in hitra popravila. — Obiščite mojo stojnico na Pliberškem sejmu!

Obiščite ob PLIBERŠKEM SEJMU

TRGOVSKO HIŠO HERZELE

PLIBERK-BLEIBURG

Največja izbira vseh vrst blaga za moške in damske obleke, konfekcija in špecerija.

Obiščite razstavo

o gospodarstvu
gospodinjstvu
in tehniki

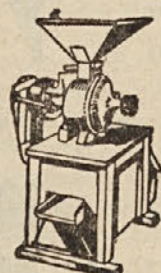

na Pliberškem sejmu
pri domači tvrčki

Johan Lamšek

Št. Lipš (Tihaja 2),
pošta Dobrla ves, Koroška

Kadar pridemo v PLIBERK, si oglejmo MIZARSTVO

Hermana Kušaja

SPALNICE — KUHINJSKE KREDENCE
Izvršuje vse po naročilu. Vse strokovne nasvete daje brezplačno. Ugodna plačila.

BLEIBURG — PLIBERK, Koschatstr. 1

GRADBENI MOJSTER • BAUMEISTER

Hans Primig

Markt Griffen

Stavbeno in pohišveno mizarstvo

Jožef Vogl

DVOR PRI SMIHELU — PLIBERK

izdeluje vsakovrstne kuhinjske in sobne opreme kot tudi okvire za okna in vrata

DOBRA IZDELAVA - ZMERNE CENE!
Telefon 04235 — 37108

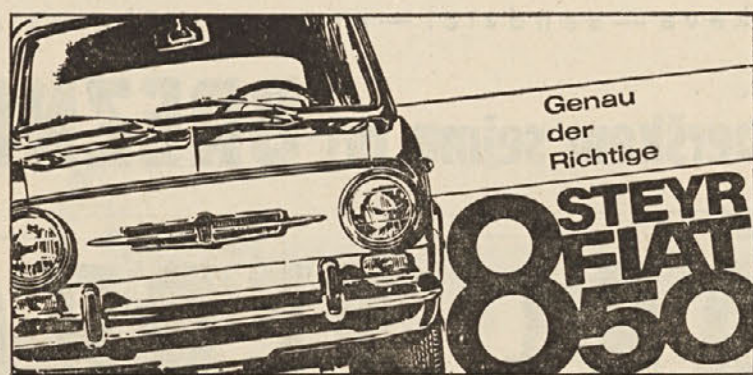
Birski botri!
Najlepša darila za birmance dobite pri

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9

Popravila izvršim takoj in solidno, kupujem in zamenjam zlato in srebro (tudi strto zlato).

Steyr-FIAT-Puch-zastopstvo za Koroško
Thomas Bohrer
 Klagenfurt, Aug.-Jaksch-Straße 44, Ruf 36-71

V trgovini s stroji
Maks Traun
 PLIBERK — BLEIBURG
 dobite vse poljedelske stroje — šivalne stroje — radio-aparate — kolesa in motorna kolesa po ugodnih cenah in plačilnih pogojih.

„Plastica“ - obloge oziroma podlage podov po ugodnih cenah in zelo trpežne — Velika izbira — Pravtako vam nudi tudi preproge „Tufting“
Herbert Traun
 PLIBERK — BLEIBURG
 Brezplačni nasveti in strokovna izvedba!

Josef Keuschnigg

KLAGENFURT
 Heuplatz 6
 Tel. 04222 - 2717

SAMEN- UND BLUMENZWIEBEL-GROSSHANDLUNG

GEGR. 1879

Spezialunternehmen für Gemüse- und Blumensamen - Blumenzwiebel - Grassamenmischungen - Auslieferung, Vorführung und Kundendienst von JACOBSEN-Rasenpflegemaschinen - Sämtliche Gartenbedarfsartikel.

112-seitiger bebildeter Hauptkatalog auf Wunsch gratis - Postversand u. Zustellung

Radioaparati
 Šivalni stroji
 Kolesa
 V VELIKI IZBIRI

Radiohaus
KERN
 Klagenfurt, Burggasse

Gemini 5 pristal srečno na zemlji

21. avgusta je ponesla raketa kozmonavta Cooperja in Conrada v kapsuli Gemini 5 na osemdnevni polet okoli zemlje, v nedeljo, dne 29. avgusta pa sta se astronomija spet srečno vrnili med naše zemljane. S tem vesoljskim poskusom so Amerikanci

prekosili doslej najdaljši sovjetski vesoljni polet, ki je trajal 5 dni. Cooper in Conrad sta morala med svojim poletom okoli zemlje fotografirati Luno, Zemljo in druge točke v vesolju ter izpeljati vrsto medicinskih in tehničnih poskusov, na podlagi katerih bodo strokovnjaki ugotavljali, kako vpliva zlasti breztežnost na človeka.

Vodja poletov v vesolje je že izjavil, da bodo poleteli na Luno možni najkasneje leta 1969.

Člani Konzuma so darovali 250.000 S za poplavljenе kraje

Centrala vseh konzumskih zadrug je takoj po strašnih poplavalih v Avstriji darovala za prizadete kraje 200.000 šilingov.

Preko tega pa je Zveza konzumskih zadrug pozvala vse njene člane, naj darujejo za prizadete. V kolikor nam je do sedaj znano, so člani Konzuma — Konzum oskrbuje preko 440.000 družin — zbrali okoli 250.000 šil.

Koroška sama je doprinesla 42.000 šilingov.

LEP RAZVOJ KONZUMSKE DRUŽBE CELOVEC

Kot nam sporoča trgovsko vodstvo celovške konzumske družbe, je ta organizacija zaznamovala v prvem polletju dober razvoj.

Z 31. julijem je prodaja napredovala za 5,7 %. K temu napredku sta največ pripomogli samopostrežbi v Porečah (Pörschach) in Vrbi. Samopostrežbe so dandanes najugodnejše trgovine, ker kupcem ni treba dolgo čakati; to pa danes vsak želi.

Kot nam je že od prej znano iz GÖC-trgovine v Celovcu, se dobijo tudi v Porečah in Vrbi piščanci na ražnju. V prvem polletju se je izkazalo, da so naprave veliko premajhne ter da je povpraševanje veliko. To pa seveda zaradi ugodnih cen.

Tudi samopostrežba v Borovljah se je izkazala kot nepričakovan uspeh!

Če pomislimo nazaj na Koroški velesejem, moramo biti zadovoljni, kajti obiskovalci sejma so se zelo zadovoljno izražali o konzumu.

Daruj za tiskovni sklad!

- TISKARNA
- KNJIGOVEZNICA
- IZDELOVANJE
- ČRNO-BELIH IN
- BARVASTIH KLIŠEJEV
- ZALOŽBA
- KNJIGARNA IN PAPIRNICA

*Ose
 za
 šolo*

- Učbeniki za vse učence
- peresa in svinčniki
- zvezki
- potrebščine za risanje
- zemljevidi
- črnila in barve.

NAJLEPŠA KVALITETA ■ TOČNA DOBAVA ■ KULANTNE CENE

BUCHDRUCKEREI *Carinthia*

KLAGENFURT — CELOVEC
 Völkermarkter Ring 25
 Telefon 3651, serija

Warmuth — Schulkleidung — Sonderaktion!

Mädchen-Schulkleider

mit langen Ärmeln, aus gut waschbarem Wol-
 lin, verschiedene Dessins:

Länge 60 cm	S 30.—
Länge 65 cm	S 35.—
Länge 70 cm	S 40.—
Länge 75 cm	S 45.—
Länge 80 cm	S 50.—
Länge 85 cm	S 55.—
Länge 90 cm	S 60.—
Länge 95 cm	S 65.—

Knabenhosen

— lang — Modchosen, einfarbig, grau oder
 dunkles Glenscheckmuster, erstklassig — sehr
 strapatzfähig:

Größe 3—6	S 88.—
Größe 7—13	S 99.—
Burschengröße 38	S 110.—
Burschengröße 40	S 110.—
Burschengröße 42	S 110.—

- Großauswahl preisgünstiger GYMNASTIKANZÜGE, TURNHOSEN, TURNLEIBCHEN, WÄSCHE, STRUMPFHOSEN, STUTZEN, SCHUHE, TURN SCHUHE, SCHULTASCHEN

KÄRNTENS GRÖSSTE KAUFHÄUSER

